

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμόν 169/2017
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' Τμήματος
Συνεδρίαση της 27^{ης} Ιουνίου 2017**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Γεωργάκης Κωνσταντίνος, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Σταύρος Σπυρόπουλος και Γεώργιος Γρυλωνάκης, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Θεόδωρος Στριλάκος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΠΔΑ/Φ5029/1/76/16-2-2017 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Διαφορών, Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (ορθή επανάληψη 7-6-2017).

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται ποιές είναι οι εφαρμοστέες διατάξεις, για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης υπαλλήλου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ο οποίος υπηρέτησε αρχικά στο Εθνικό Θέατρο και στη συνέχεια μεταφέρθηκε στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Επί του ως άνω ερωτήματος, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδότησε ομόφωνα ως ακολούθως :

ΙΣΤΟΡΙΚΟ :

1. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών , Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Διαφορών, Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με το με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΠΔΑ/Φ5029/1/76/16-2-2017 (ορθή επανάληψη 7-6-2017) έγγραφό της, υπέβαλε προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το ακόλουθο ερώτημα :

2. Ο Δ. Μ. προσλήφθηκε ως ξυλουργός στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία « Εθνικό Θέατρο » με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, από 30/9/1985. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 2109/109-7/27-7-1988 απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ. του Εθνικού Θεάτρου, ο εν λόγω υπάλληλος κατατάχθηκε σε προσωρινή θέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με την ειδικότητα του Μηχανοξυλουργού.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 2273/1994 (Φ.Ε.Κ. Α' 233/27-12-1994), το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία « Εθνικό Θέατρο » καταργήθηκε και όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις καθώς και το σύνολο της περιουσίας του περιήλθαν στο νεοϊδρυθέν νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία « Εθνικό Θέατρο » .

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3α και 3ε του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, εκδόθηκε η με αριθμό ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Β/6872/2-2-1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και πολιτισμού, με την οποία το με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου προσωπικό του καταργηθέντος Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία « Εθνικό Θέατρο » (στο οποίο περιλαμβανόταν και ο υπάλληλος Δ.Μ.), μεταφέρθηκε προσωρινά και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε προσωποπαγείς θέσεις αντιστοίχων Κλάδων ή Ειδικοτήτων, που είχαν συσταθεί στο Υπουργείο Πολιτισμού . Αμέσως μετά, με την υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Β/8177/10-2-1995 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, οι υπάλληλοι αυτοί διετέθησαν στο Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία « Εθνικό Θέατρο », το οποίο ιδρύθηκε με το ν. 2273/1994, για να διασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας του . Η απόφαση αυτή ίσχυσε από 27-12-1994 .

3. Στις 15/6/1999 παρουσιάστηκε και ανέλαβε υπηρεσία στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 9815/30-3-1999 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 106/Γ/24-5-1999), με την οποία μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σε προσωποπαγή θέση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της ίδιας ειδικότητας που κατείχε. Με την υπ' αριθ. πρωτ. ΔΙΔΚ/Φ.3/3291/4-5-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (ΦΕΚ 416/Γ/11-5-2016) επήλθε λύση της σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του υπαλλήλου, κατόπιν της από 8/2/2016 αίτησης παραίτησής του.

4. Προκειμένου η ερωτώσα υπηρεσία να προχωρήσει στην έκδοση χρηματικού εντάλματος για την καταβολή αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης, και δεδομένου ότι για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που συνταξιοδοτείται εφαρμόζονται κατ' αρχήν οι γενικές διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 993/1979 (ΦΕΚ 281/Α/21-12-1979), απευθύνει προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το παρόν ερώτημα . Συγκεκριμένα ερωτάται εάν, για τον νόμιμο υπολογισμό του ύψους της αποζημίωσης που δικαιούται να λάβει ο υπάλληλος Δ. Μ., εφαρμόζονται οι ως άνω γενικές διατάξεις, ή οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 966/1979 (ΦΕΚ 210/Α/6-9-1979), οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 4 του Ν. 2273/1994 (ΦΕΚ 233/Α/27-12-1994).

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ :

5. Οι κρίσιμες εν προκειμένω διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 966/1979 « Αποζημίωση αποχωρούντων καλλιτεχνών από Λυρική Σκηνή κλπ », ορίζουν τα ακόλουθα :

« Αι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του Ν. 404/1976 αντικαθίστανται ως ακολούθως : « 1. Καλλιτέχναι και τεχνικοί απασχολούμενοι εις την Εθνικήν Λυρικήν Σκηνήν, το Εθνικόν Θέατρον, το Κρατικόν Θέατρον Βορείου Ελλάδος και το Ἄρμα Θέσπιδος, επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου ωρισμένου χρόνου ή επί συμβάσει έργου, αποχωρούντες μετά την λήξιν της συμβάσεώς των δι' οιονδήποτε λόγον ή και προ της λήξεως της συμβάσεως εφ' όσον κατέστησαν ανάκανοι προς εργασίαν, ως και οι επί συμβάσει αορίστου χρόνου καλλιτέχνες και τεχνικοί των Κρατικών Θεάτρων εφ

όσον απολύονται δι' οιονδήποτε λόγον ή αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησεως ή κατέστησαν ανίκανοι προς εργασία δικαιούνται αποζημιώσεως ως ακολούθως : Οι συμπληρώσαντες τουλάχιστον τριετή υπηρεσίαν, έστω και διακεκομμένην, έχοντες, όμως, συνεχή υπηρεσίαν κατά την τελευταία προ της λύσεως της συμβάσεως διετίαν, δικαιούνται αποζημιώσεως ίσης προς τας αποδοχάς δύο μηνών. Δια την υπέρ την τριετίαν υπηρεσία προστίθεται εις την ανωτέρω αποζημίωσιν ποσόν ίσον προς τας αποδοχάς ενός μηνός δι έκαστον επί πλέον έτος υπηρεσίας, ουδέποτε όμως η όλη αποζημίωσις δύναται να υπερβή τας αποδοχάς είκοσι τεσσάρων εν συνόλω μηνών. Της κατά την παρούσαν παράγραφον αποζημιώσεως δεν δικαιούνται οι αμετακλήτως καταδικασθέντες επί παραβάσει των άρθρων 216, 235, 236, 252, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικος. Εις περιπτώσεις διακεκομμένης υπηρεσίας δια τον υπολογισμόν της ως άνω αποζημιώσεως λαμβάνεται υπ όψιν το σύνολον των ετών υπηρεσίας της παρασχεθείσης εις άπαντα τα Κρατικά Θεάτρα, αφαιρουμένης πάντοτε της τυχόν παρασχεθείσης τοιαύτης, λόγω παλαιότερας αποχωρήσεως, εκ του αυτού ή ετέρου Κρατικού Θεάτρου.....

» .

6. Οι σχετικές με το θέμα διατάξεις του ΠΔ 410/1988 « Προσωπικό ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου, ΟΤΑ , ΝΠΔΔ » ορίζουν τα εξής:

« Άρθρο 55.

(Άρθρο 49 ν. 993/1979 - Άρθρο 300 ν. 1188/1981 - Άρθρο 16 ν. 1539/1985 - Άρθρο 23 παρ. 30 ν. 1735 / 1987)

Αποζημίωση

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού, η αποζημίωση λόγω απόλυσης ή καταγγελίας της σύμβασης εργασίας από την υπηρεσία καθορίζεται ως εξής: α) Για το προσωπικό που έχει συνεχή υπηρεσία από ένα έτος μέχρι τρία έτη οι αποδοχές ενός μήνα, πάνω από τρία και μέχρι έξι έτη οι αποδοχές δύο μηνών, πάνω από έξι και μέχρι οκτώ έτη οι αποδοχές τριών μηνών και πάνω από οκτώ και μέχρι δέκα έτη οι αποδοχές τεσσάρων μηνών. β) Για κάθε συμπληρωμένο έτος υπηρεσίας μετά τα δέκα και μέχρι τριάντα έτη, η πιο πάνω αποζημίωση προσαυξάνεται με το ποσό των αποδοχών ενός μήνα. 2. Ο υπολογισμός της αποζημίωσης γίνεται με βάση τις τακτικές αποδοχές του τελευταίου μήνα με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Κατά τον υπολογισμό της

αποζημίωσης, οι μηνιαίες αποδοχές δε λαμβάνονται υπόψη κατά το ποσό που υπερβαίνουν το οκταπλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, πολλαπλασιαζόμενο με τον αριθμό τριάντα (30). 3. Στο προσωπικό του Κεφαλαίου αυτού που υπάγεται για τη χορήγηση σύνταξης στην ασφάλιση του Δημοσίου και απολύεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 49, 50 και 51, εφόσον κατά το χρόνο της απόλυσης δικαιούται σύνταξης από δική του υπηρεσία από το Δημόσιο, δεν καταβάλλεται η αποζημίωση που ορίζεται από την παράγραφο 1. Στο προσωπικό αυτό που απολύεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 53, εφόσον κατά το χρόνο της απόλυσης ή καταγγελίας της σύμβασης δικαιούται σύνταξης από δική του υπηρεσία, καταβάλλεται αποζημίωση ίση με το μισό αυτής που ορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, με εξαίρεση τις περιπτώσεις α, β και γ της παραγράφου 1 του άρθρου 53, για τις οποίες δεν οφείλεται καμιά αποζημίωση. 4. Το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, το οποίο δεν υπάγεται, για τη χορήγηση σύνταξης, στην ασφάλιση του Δημοσίου, εφόσον συμπληρώνει τις προϋποθέσεις για λήψη σύνταξης, δύναται να αποχωρεί από την υπηρεσία λαμβάνοντας το μεν επικουρικά ασφαλισμένο το 40%, το δε μη επικουρικά ασφαλισμένο το 50% της προβλεπόμενης από τις κείμενες διατάξεις αποζημίωσης. Στο προσωπικό αυτό που απολύεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 49, 50, 51, 52 και 53, εφόσον κατά το χρόνο της απόλυσης δικαιούται σύνταξης από δική του υπηρεσία, καταβάλλεται αποζημίωση ίση με το μισό από αυτήν που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, με εξαίρεση τις περιπτώσεις α, β και γ της παραγράφου 1 του άρθρου 53, για τις οποίες δεν οφείλεται καμιά αποζημίωση. Της ίδιας αποζημίωσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις δικαιούται και το προσωπικό που απολύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13. 5. Το ποσοστό αποζημίωσης που προβλέπεται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο αποζημίωσης του άρθρου 2 παρ. 2 του Α.Ν. 173/1967, όπως αυτό κάθε φορά αναπροσαρμόζεται. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή από την ισχύ του ν. 993/1979. » .

Σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 2 παρ. 2 του α.ν. 173/1967 «Αποζημίωση απολυομένων δημοσίου κλπ - εφάπαξ κλπ διατάξεις» :

« Εις ας περιπτώσεις εργοδότης τυγχάνει το Δημόσιον ή ΝΠΔΔ ή Τράπεζα ή Επιχειρήσεις και Οργανισμοί κοινής ωφελείας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, Εταιρεία Υδάτων κ.λπ.) ή επιχειρήσεις επιχορηγούμενοι υπό του Κράτους, η υπό του ν. 2112/1920, ως ούτος

ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, οφειλομένη αποζημίωσις δεν δύναται να υπερβαίνει εις πάσαν περίπτωσιν το ποσόν των 240.000 δραχμών, καταργούμενης πάσης αντιθέτου ειδικής διατάξεως νόμου ή συμβάσεως οιασδήποτε μορφής ή τυχόν υπάρχοντος εθίμου». Το ανώτατο αυτό όριο αυξήθηκε διαδοχικά μεταγενεστέρως και προσδιορίσθηκε τελικώς με το άρθρο 21 παρ. 13 του ν. 3144/2003 στο ποσό των 15.000 ευρώ.

Εξάλλου, με το άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του ν.δ. 618/1970 «περί εφαρμογής των διατάξεων του α.ν. 173/1967 επί αποζημιώσεων κ.λπ.» ορίστηκαν τα εξής:

«Τα υπό των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 2 και του άρθρου 3 του α.ν. 173/1967 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του α.ν. 99/1967 περί ελέγχου ομαδικών απολύσεων κ.λπ.» τιθέμενα ανώτατα όρια αποζημίωσης ισχύουν δια πάσαν περίπτωσιν οφειλομένης, δυνάμει γενικής ή ειδικής διατάξεως νόμου ή κανονισμού ή συμβάσεως, αποζημιώσεως εις τους αποχωρούντας, απομακρυνομένους ή απολυόμενους υπαλλήλους και εργάτας του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζών, Επιχειρήσεων κοινής ωφελείας ή Επιχειρήσεων επιχορηγουμένων υπό του Κράτους, εφ' οιαδήποτε σχέσει εργασίας μετ' αυτών συνδεόμενους, καταργούμενης πάσης αντιθέτου γενικής ή ειδικής διατάξεως νόμου, κανονισμού, συμβάσεως οιασδήποτε μορφής ή εθίμου».

7. Εξάλλου, οι κρίσιμες διατάξεις του ν. 2273/1994 « Εθνικό Θέατρο, ΚΘΒΕ, Λυρική, Ορχήστρες – Νομαρχιακά Θέματα », ορίζουν τα ακόλουθα :

« Άρθρο 1. 1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα και επωνυμία "Εθνικό Θέατρο" που εποπτεύεται από τον Υπουργό Πολιτισμού
..... Άρθρο 41. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Εθνικό Θέατρο" και "Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος" καταργούνται. 2. Όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις και όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία καθενός από τα καταργούμενα νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των ομολόγων, μετοχών ή μεριδίων μετοχών εταιριών και γενικά αξιογράφων που τυχόν αυτά κατέχουν, περιέρχονται στο αντίστοιχο νομικό πρόσωπο που συνιστάται με τον παρόντα νόμο ως καθολικός διάδοχος, χωρίς καμία ειδικότερα διαδικασία ή διατύπωση και φορολογική ή άλλη επιβάρυνση.....3. α) Το μόνιμο προσωπικό των καταργούμενων νομικών προσώπων και το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξης ή μεταφοράς, μεταφέρεται προσωρινά με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Πολιτισμού, που δημοσιεύεται στη Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως, στο Υπουργείο Πολιτισμού σε προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχου κλάδου και ειδικότητας που συνιστώνται με τη μεταφορά. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, το προσωπικό αυτό διατίθεται στο οικείο Θέατρο από το οποίο προέρχεται προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας του

ε) Το προσωπικό του στοιχείου α' της παρούσας παραγράφου, που πλεονάζει και δεν μετατάσσεται στα συνιστώμενα με τον παρόντα νόμο Θέατρα, μετατάσσεται ή μεταφέρεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Πολιτισμού και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από αίτησή τους, σε θέση μόνιμου προσωπικού ή προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αντίστοιχου κλάδου, βαθμού και ειδικότητας κατά προτεραιότητα στο Υπουργείο Πολιτισμού ή σε εποπτευόμενα από αυτό νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα που έχουν την ίδια έδρα με αυτή των νομικών προσώπων που καταργούνται και από τα οποία προέρχεται η θέση. Αν δεν υφίσταται θέση ίδιου ή συναφούς κλάδου ή ειδικότητας, η μετάταξη ή μεταφορά γίνεται σε άλλο υπουργείο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή, εφόσον οι εργαζόμενοι το επιθυμούν, σε Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα που έχει την ίδια έδρα με αυτή των νομικών προσώπων που καταργούνται και από τα οποία προέρχεται η θέση, εκτός αν με δήλωση τους οι ενδιαφερόμενοι δηλώσουν ότι επιθυμούν μετάταξη ή μεταφορά σε υπηρεσία ή οργανισμό που εδρεύει αλλούη) Ειδικά, όσον αφορά το τεχνικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων Θεάτρων, εξακολουθούν και μετά την προσωρινή και οριστική μεταφορά τους στις νέες υπηρεσίες να υπάγονται στις διατάξεις του ν. 966/1979, όπως κάθε φορά ισχύει. Στο παραπάνω προσωπικό, εφόσον συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του ν.966/1979, καταβάλλεται κατά την αποχώρησή του από τα Θέατρα, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο ή τις άλλες υπηρεσίες στις οποίες μετατάσσεται, αποζημίωση που αντιστοιχεί στην υπηρεσία που έχει διανυθεί στα καταργούμενα με τον παρόντα νόμο νομικά πρόσωπα, την προσωρινή υπηρεσία στο Υπουργείο Πολιτισμού ή άλλο υπουργείο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. και την υπηρεσία στη θέση που οριστικά μετατάσσεται μέχρι την αποχώρησή του.....» .

Η πιο πάνω ειδική διάταξη διατηρήθηκε σε ισχύ στη συνέχεια, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 60 παράγραφος 1 του ν. 993/1979 και τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του ΠΔ 410/1988, με τις οποίες οι διατάξεις αυτές περιελήφθησαν στην κωδικοποίηση .

Συγκεκριμένα, το άρθρο 60 του ν. 993/1979 ορίζει τα ακόλουθα :

« 1. Δεν θίγονται διά του παρόντος νόμου αι διατάξεις του Ν. 966/1979 "περί αντικαταστάσεως διατάξεων του Ν. 404/1976 "περί αποζημιώσεως των εκ της υπηρεσίας αποχωρούντων καλλιτεχνών και τεχνικών της Εθνικής Λυρικής Σκηνής" και του άρθρου 6 του Ν. 445/1976 "περί εκπροσωπήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητας και οργανώσεως των Διοικητικών Υπηρεσιών εν όψει της εφαρμογής του Κοινοτικού Καθεστώτος".

2. Πάσα ετέρα γενική ή ειδική διάταξις αντικειμένη εις τον παρόντα νόμον ή αναγομένη εις θέματα ρυθμιζόμενα υπό αυτού καταργείται. » .

Το δε άρθρο 88 του ΠΔ 410/1988 κωδικοποιεί την ανωτέρω παράγραφο 1 και ορίζει τα εξής :

« Άρθρο 88

(Άρθρα 57 παρ. 3, 58 και 60 παρ. 1 ν. 993/1979, σε συνδυασμό με άρθρο 17 ν. 992/1979 - Άρθρο 4 ν. 1057/1980 - Άρθρο 323 παρ. 3 ν. 1188/1981)

Διατήρηση ειδικών διατάξεων

1. 2. Δε θίγονται οι διατάξεις του ν. 966/1979 "Περί αντικαταστάσεως διατάξεων του ν. 404/1976 "Περί αποζημιώσεως των εκ της υπηρεσίας αποχωρούντων καλλιτεχνών και τεχνικών της Εθνικής Λυρικής Σκηνής" και της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 445/1976 "Περί εκπροσωπήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητας και οργανώσεως των Διοικητικών Υπηρεσιών εν όψει της εφαρμογής του Κοινοτικού Καθεστώτος"..... » .

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ :

8. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που εστάλησαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συνάγονται τα ακόλουθα :

Με το άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του ν.δ. 618/1970 «περί εφαρμογής των διατάξεων του α.ν. 173/1967 επί αποζημιώσεων κ.λπ.», ορίζεται κοινό για όλες τις περιπτώσεις εργαζομένων στο Δημόσιο ανώτατο όριο, για την καταβαλλόμενη στους αποχωρούντες υπαλλήλους αποζημίωση και καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη .

Οι διατάξεις αυτές, ως εκ του σκοπού θεσπίσεώς τους, που προδήλως έγκειται στον περιορισμό, για λόγους γενικότερου συμφέροντος, των αποζημιώσεων των άνω μισθωτών με τελικό σκοπό την οικονομική ανακούφιση του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και

των άλλων οργανισμών και επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, αποτελούν διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, (ΑΠ 227/2016 από βάση νομικών δεδομένων « ΝΟΜΟΣ», επίσης ΟΛΑΠ 10/1998, 33-34/1997) .

Επειδή ο ανωτέρω περιορισμός έχει τεθεί από το νομοθέτη για λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, γίνεται δεκτό μέχρι σήμερα από την πάγια νομολογία του Αρείου Πάγου ότι καταλαμβάνει όλους χωρίς εξαίρεση τους αποχωρούντες, απομακρυνομένους ή απολυομένους υπαλλήλους και εργάτες (βλ. ενδεικτικά ΑΠ 227/2016, 591/2015, 675/2014, 1121/2013, 634/2013, 245/2013 καθώς και πολλές άλλες από βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ»).

Μοναδική εξαίρεση αποτελούν οι αποφάσεις ΑΠ 68/2010 και 634/2004, με τις οποίες κρίθηκε ότι η ειδικώς προβλεπόμενη στο πλαίσιο της εξυγίανσης της Ολυμπιακής Αεροπορίας βάσει του ν. 2271/1994 αποζημίωση, καταβάλλεται πλήρης, χωρίς να ισχύει εν προκειμένω ο περιορισμός του άρθρου 2 παράγραφος 2 του ν. 173/1967. Η διαφορετική αυτή αντιμετώπιση βασίστηκε σε τρεις προϋποθέσεις, οι οποίες καθιστούσαν την περίπτωση εκείνη ιδιαίτερη : α) Η συγκεκριμένη αποζημίωση είχε θεσπιστεί ως κίνητρο οικειοθελούς αποχώρησης των υπαλλήλων της Ολυμπιακής Αεροπορίας, για την οικονομική εξυγίανση της εταιρείας, σύμφωνα και με την σχετική απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων β) Οριζόταν ειδικά στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 2271/1994, ότι το προβλεπόμενο ποσό αποζημίωσης στους αποχωρούντες με το νόμο αυτό, καταβάλλεται χωρίς περιορισμό στο ανώτατο όριο από τον χαρακτηρισμό της Ολυμπιακής αεροπορίας και Ολυμπιακής Αεροπλοΐας ως επιχειρήσεως κοινής ωφελείας γ) Η Ο.Α. είχε ήδη αποβάλλει τον χαρακτήρα της επιχείρησης κοινής ωφελείας με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 1 παραγρ. 1^α του ν. 2271/1994 και του ΠΔ 361/1991(βλ. αναλυτικά ΑΠ 634/2004) .

9 . Εξάλλου, οι πιο πάνω ειδικές διατάξεις του ν. 966/1979, οι οποίες αφορούν τους πρώην υπαλλήλους του Εθνικού Θεάτρου, όπως εν προκειμένω ο Δ. Μ., διατηρήθηκαν σε ισχύ μέχρι σήμερα, όπως προκύπτει από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 60 παράγραφος 1 του ν. 993/1979 και του άρθρου 88 παράγραφος 2 του ΠΔ 410/1988, με τις οποίες οι διατάξεις αυτές περιελήφθησαν στην συγκεκριμένη κωδικοποίηση του ΠΔ . Τούτο σημαίνει ότι εφαρμόζεται για τους υπαλλήλους αυτούς ο προβλεπόμενος από το ν. 966/1979 τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης. Δεν προκύπτει, όμως, από οποιαδήποτε διάταξη, η βούληση του

νομοθέτη να εξαιρέσει αποκλειστικά και μόνο την συγκεκριμένη κατηγορία υπαλλήλων από τον περιορισμό στο ανώτατο όριο της καταβαλλομένης αποζημίωσης, που έχει τεθεί για την προστασία του Δημοσίου Συμφέροντος, με μοναδική αιτιολογία ότι κατά το απώτερο παρελθόν εργάστηκαν ως υπάλληλοι του Εθνικού Θεάτρου, όταν είχε τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι ισχύει και στην κρινόμενη περίπτωση ο περιορισμός του ύψους της αποζημίωσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

10. Κατόπιν των ανωτέρω, η απάντηση του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επί του τεθέντος ερωτημάτων, είναι ότι, για τον νόμιμο υπολογισμό του ύψους της αποζημίωσης που δικαιούται να λάβει ο υπάλληλος Δ. Μ., εφαρμόζονται οι ως άνω ειδικές διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 966/1979 (ΦΕΚ 210/Α/6-9-1979), στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 4 του Ν. 2273/1994 (ΦΕΚ 233/Α/27-12-1994), εφαρμοζομένου, όμως, και εν προκειμένω του περιορισμού του ανωτάτου ορίου επί του ποσού της αποζημίωσης, το οποίο προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 του ν. 173/1967.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 29-6-2017

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Θεόδωρος Στριλάκος

Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.